

Socialnämnden 2021-03-15

Redovisning av stimulansmedel 2020

Ärende

2020-04-09 presenterades i socialnämnden de statliga stimulansmedel med fastställda kriterier inom prioriterade områden som var möjliga att rekvirera för 2020. De som redovisas som nyttjade uppgår till 5 588 000 kronor.

Samtliga medel ska bidra till stimulans och utveckling under 2020 och återbetalas om de inte nyttjas. Vid fördelning och planering av stimulansmedel har hänsyn tagits till de anvisningar som tydliggörs vad, hur, när och av vem medel får användas. Där det är möjligt har Socialnämndens vision och mål visat riktning för nyttjandet av statliga medel.

Socialkontorets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar enligt tjänsteutlåtande SN 2020/0074 daterat 2021-03-01 att lägga redovisningen av stimulansmedel 2020 till handlingarna.

Socialkontorets yttrande

2020 års stimulansmedel redovisas inom följande områden:

Stimulansmedel	Max bidrag	Nyttjat belopp
Psykisk hälsa	1 388 tkr	1 317 tkr
Förstärkt bemanning inom den sociala barnvården	237 tkr	237 tkr
Stärkta insatser för barn och ungdom med psykisk ohälsa	158 tkr	158 tkr
Habiliteringsersättning	918 tkr	814 tkr
Äldreomsorg - teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus	620 tkr	551 tkr
Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom	2 232 tkr	1 820 tkr
Våld i nära relation	257 tkr	257 tkr
Vårdens medarbetare	1 105 tkr	351 tkr
Äldreomsorgslyftet	1 686 tkr	83 tkr
	8 601 tkr	5 588 tkr

Samtliga statsbidrag som varit möjliga att rekvirera under 2020 har Danderyds kommun rekvirerat. Det har funnits medel som inte använts på

Maria Stetina

grund av korta ledtider och behov att prioritera pågående verksamhet. Några stimulansmedel har kommit sent på året med instruktion att de ska förbrukas innan årsskiftet, vilket inte varit möjligt under 2020.

Psykisk hälsa

Överenskommelsen mellan staten och Sveriges kommuner och landsting, ”Stöd till riktade insatser inom området psykiska hälsa 2016” lägger grunden för utvecklingsarbetet från 2016 – 2020 och omfattar följande fokusområden, förebyggande och främjande insatser, tillgängliga och tidiga insatser, enskildas delaktighet och rättigheter, specialiserade insatser/utsatta grupper eller ledning/styrning och organisation. 2020 har satsningarna haft en inriktning på brukarmedverkan, suicidprevention och tidiga insatser.

Förstärkt bemanning inom den sociala barnvården

Under åren 2016–2020 har kommunen fått stimulansmedel för att stärka bemanningen inom den sociala barn- och ungdomsvården. Kommunen har fått välja mellan att öka antalet socialsekreterare, arbetsledare eller administratörer. Danderyd har ökat antalet administratörer för att frigöra tid för socialsekreterare och arbetsledare i deras arbete med myndighetsutövningen.

Stärkta insatser för barn och ungdom med psykisk ohälsa

En satsning mellan 2018 och 2020 som får användas för att stärka socialtjänstens insatser till barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa, förbättra arbetet mot psykisk ohälsa, öka socialtjänstens kompetens om barn och unga med psykisk ohälsa eller stärka samverkan mellan landsting och kommun när någon behöver både hälso- och sjukvård och stöd från socialtjänsten, men också inom kommunens egna verksamheter.

Danderyd har 2020 ökat kompetens inom området genom utbildningar i barnsamtal samt utbildningen Hela barn, en barnfokuserad samtalsmodell för föräldrar i konflikt.

Habiliteringsersättning

Statsbidrag för att införa dagpenning eller höja en låg dagpenning till personer som deltar i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Danderyd hade redan en dagpenning. Utöver en tillfällig höjning av dagpenningen höjde Danderyd den befintliga dagpenningen med 1 kr med hjälp av statsbidraget redan 2019. 2020 bekostades 1 kronors höjningen samt en tillfällig höjning av dagpenning.

Maria Stetina

Äldreomsorg- teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus
Överenskommelsen är en satsning på digitalisering och välfärdsteknik i kommunerna mellan 2020–2022 under förutsättning att riksdagen beslutar regeringens budgetproposition för åren 2021 och 2022. Överenskommelsens inriktning och delområden beslutas årligen.

Danderyds kommun har prioriterat digital kommunikation för möjlighet till goda kommunikationsmöjligheter och samverkan mellan samverkansparter. Att öka möjligheten för de äldre och dess anhöriga att hålla kontakt genom digitala lösningar.

Socialtjänsten har utrustats med digital kommunikationsutrustning. Särskilda boenden, hemtjänsten, seniorträffar och dagverksamhet belägna i Danderyds kommun har fått erbjudande att digital kommunikationsutrustning samt två läsplattor per verksamhet. Seniorträffarna i Danderyds kommun har utrustats för att starta ett pilotprojekt med digital seniorträff.

Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom

Regeringen avser att genomföra en treårig bred satsning för att möjliggöra ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom och/ eller motverka ensamhet bland äldre.

I Danderyd har utförare inom äldreomsorgen så som vård och omsorgsboende, dagverksamheter, senior-träffar samt hemtjänstverksamhet gjort satsningar med anledning av pandemin som handlat om att möjliggöra en inbjudande utemiljö i verksamheterna. Trädgårdsoas, infravärme, utemöbler och partytält är exempel på detta. Andra exempel är digitala seniorträffar, tandemcykel och livemusik.

Under 2020 har socialkontoret genomfört ett projekt på Kevinge seniorbostäder genom att anställa en aktivitetssamordnare som utvecklat redan befintliga aktiviteter. Projektet har bedrivits i samverkan med boråd, föreningar i Kevingerådet och restaurangen i huset samt i dialog med de boende. Projektet har också utvecklat en hemsida som lanseras i början på 2021 för seniorer i samarbete med socialkontorets kommunikatör.

Demenshjälpmedel i form av dockor, hundar och katter köptes till samtliga särskilda boenden i Danderyds kommun. Musikunderhållning både utomhus på vård och omsorgsboendena och för ensamma äldre utomhus har erbjudits. Äldre har erbjudits utegymnastik under delar av året. Det har också arrangerats aktiviteter i samband med lucia och jul.

Maria Stetina

Våld i nära relation

2020 har en kampanj genomförts i samarbete med nordostkommunerna med "Våld är aldrig ok" och det finns hjälp att få. Informationen spreds genom kampanj på reklampelare, tv-skärmar och i sociala medier och spridning av broschyrer.

Kompetensutveckling har genomförts inom hedersvåld och förtryck, samtal med barn om sexuella övergrepp samt föräldrastödsprogrammet Tryggare barn som är en kurs i lugnt föräldraskap där fokus ligger på att stärka relationen och att förebygga risksituationer mellan barn och föräldrar. Programmet riktar sig till föräldrar inom socialtjänsten som har fått en orosanmälan om våld eller kränkning mot barn.

Vårdens medarbetare

Medlen för utvecklingsområdet Goda förutsättningar för vårdens medarbetare får användas för följande områden, en ändamålsenlig kompetensförsörjning för omställning till en nära vård, utveckla förutsättningarna på arbetsplatsen eller utbilda vårdens framtida medarbetare.

Dessa medel kan även användas för omställningen till Nära vård. Till exempel i arbetet med strukturerad samverkan mellan kommuner och region, att upprätta gemensam målbild mellan kommuner och region för omställningen till Nära vård eller en sammanhållen och personcentrerad nära vård.

Planen var "en ändamålsenlig kompetensförsörjning för omställning till nära vård" vilket inte gick att genomföra då pandemin påverkade både resurser för planering och genomförande samt att planerade utbildningar ställdes in med anledning av pandemins restriktioner.

Det som varit möjligt att genomföra redan under 2020 har varit inriktade på "Utveckla förutsättningarna på arbetsplatsen" där samtliga utförare inom äldreomsorg, LSS och socialpsykiatri med ansvar för den kommunala hälso- och sjukvården fick ansöka och blev beviljade inköp till arbetsplatsen för att skapa förutsättningar för vårdens medarbetare att utföra uppdraget utifrån den specifika verksamhets behov. Verksamheter beställde till exempel taklift, rullstolsvåg, hög och sänkbar duschvagn, vändningshjälpmedel, mätinstrument, kylskåp för prover, kommunikationshjälpmedel. Vissa behov kvarstår då tiden var för snäv för samtliga inköp.

Äldreomsorgslyftet

Äldreomsorgslyftet syftar till att stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på

Maria Stetina

betald arbetstid. Staten kommer att finansiera kostnaden för den tid den anställda är frånvarande på grund av studier till vårdbiträde eller undersköterska under 2020 och 2021. De anställdas villkor för anställningen följer av lag och kollektivavtal. Under 2020 har en medarbetare påbörjat studier under de sista månaderna under året.

Anvisningarna presenterades för kommunerna 15 juni 2020, planering kring administrativ hantering inkl. omvärldsbevakning. En process i flera steg mellan medarbetare, chef, vuxenskola och kommun, innan en medarbetare kan börja studera. Under 2020 har en medarbetare studerat under de sista månaderna under året.

Ekonomiska konsekvenser

Statsbidrag ger en extra möjlighet att driva utvecklingen i positiv och önskvärd riktning. Många satsningar har genomförts, vissa har fått justeras och ändras. Pandemin har under 2020 påverkat möjligheten att nyttja medlen i den utsträckning som vore önskvärt.

Statsbidrag beslutas ett år i taget vilket innebär att satsningar som genomförs ska hinna starta, genomföras och avslutas innan årets slut. Detta innebär vissa begränsningar i vilka satsningar som är genomförbara. Väljer man större satsningar som löper under längre tid behöver man räkna med att belastningen på verksamheterna ökar både resursmässigt och ekonomiskt.

Statsbidragen kommer kommunen till kännedom under hela året. Sista utbetalningen informerades kommunen om den 7 december och drygt 485 590kr skulle användas innan 31 december.

Organisationen runt statsbidragen i kommunen är en viktig aspekt att utveckla. Detta med anledning av de stora summorna statsbidrag kommunen förvaltar och den ofta korta tidsaspekten. Att öka andelen resurser med fler projektledare och administrativ personal skulle med största sannolikhet innebära att fler och mer träffsäkra satsningar kunde genomföras med hjälp av statsbidrag.

Britt-Marie Ekström
socialdirektör